

සියලුම සිංහල අැවරිණි / All Rights Reserved

රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය
 Royal College Royal College Royal College Royal College Royal College Royal College Royal
 රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය
 Royal College Royal College Royal College Royal College Royal College Royal College Royal

අධ්‍යාපන පොදු සහකික පත්‍ර (උස්ස පෙළ) විභාගය, 2022 (2023)

General Certificate of Education (Adv.Level) Examination, 2022 (2023)

සංස්කේෂණ ගණිතය

I

Combined Mathematics

I

10

S

I

B කොටස

ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

- 11 a. $F(x) = ax^2 + bx + c; a > 0, (a, b, c) \in \mathbb{R}$ වන පරිදි $F(x) = 0$ හි මූල α හා β යැයි ගනිමු. $-1 < \alpha < 1$ බව දී ඇත්තම්, $|a| + b + |c| < 0$ බව පෙන්වන්න.

නවද $a=c=1$ වන විට, $f(x) = 0$ වර්ග සම්කරණයට තාත්ත්වික ප්‍රහිත්ත මූල පැවතිමට b හි අය සොයන්න.

$a=c=1$ වන විට, මූල එකතුව හෝ ගුණිතය සෙවීමකින් තොරව $\frac{1-\alpha}{1+\alpha}$ හා $\frac{1-\beta}{1+\beta}$ මූලවන වර්ග සම්කරණය b ආසුරෙන් දෙන්න. ඒනෙකින්, $\frac{1+\alpha}{1-\alpha}$ හා $\frac{1+\beta}{1-\beta}$ මූලවන වර්ග සම්කරණය අපෝහනය කරන්න.

- b. $G(x)$ යනු මාත්‍රය 3 වන බහුපදයක් යැයි ගනිමු. $G(x)$ යන්න, $x^2 + 3$ න් බෙදුවිට ගේපය 7 බවත්, $(2x-k)$ මගින් බෙදුවිට දී ගේපය 7 බවත් දී ඇත. මෙහි k යනු නිර්ණය කළ යුතු නියතයකි. G ශ්‍රීතයෙහි 0 හා 2 ට අදාළ ප්‍රතිඵ්‍යුම් පිළිවෙළින් 10 හා -14 බව දී ඇත්තම්, $G(x)$ සොයන්න. දැන් $G(x)$ යන්න, $(x-1)$ හි ශ්‍රීතයක් ලෙස ප්‍රකාශ කරන්න. ඒනෙකින්, $f(x)$ යන්න $(x^2 - 2x + 1)$ මගින් බෙදුවිට ලබාදිය හා ගේපය අපෝහනය කරන්න.

- 12/a. තරුණ කාන්තාවන් හතර දෙනෙකු, වයසක, කාන්තාවන් තුන් දෙනෙකු, තරුණ පිරිමින් තුන් දෙනෙකු හා වයසක පිරිමින් හතර දෙනෙකු සිටින සම්බන්ධයක් අනුරෙන් අට දෙනෙකුගෙන් යුත් කම්ටුවක් සැදිය යුතුව නිබේ.
- තරුණ හා වයසක අය සම සමව සිටින සේත්, කාන්තාවන් හා පිරිමින් සම සමව සිටින සේත් කම්ටුව නිර්මාණය කළ යුතුව නිබේ නම්, මෙසේ සැදිය හැකි කම්ටු ගණන කියද?
  - ලිපරිම වශයෙන් කාන්තාවන් දෙදෙනෙකු හා ලිපරිම වශයෙන් තරුණ පිරිමින් දෙදෙනෙකු සිටින පරිදි සැදිය හැකි කම්ටු ගණන කියද?

- b. $\frac{16}{4 \cdot 7 \cdot 10} + \frac{19}{7 \cdot 10 \cdot 13} + \frac{22}{10 \cdot 13 \cdot 16} + \dots$ ග්‍රැනියේ r වන පදය $U_r; r \in \mathbb{Z}^+$ ලියා දක්වන්න. දීන් $\frac{U_r}{V_r} = 2^r$ යැයි ගනිමු. $r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $V_r = f(r-1) - f(r)$ වන පරිදි $f(r)$ හිතයක් සොයන්න.

ලේඛිත, $\sum_{r=1}^n V_r = \frac{1}{28} - \frac{1}{2^n (an+b)(an+c)}$; $(a,b,c) \in \mathbb{Z}^+, b < c$ වන පරිදි a, b හා c නියන් අගයන්න.

$\sum_{r=1}^n V_r$ අපරිමිත ග්‍රැනිය අනිසාරි බව අලෝචනය කර එහි උක්ෂය සොයන්න.

- 13.a. $a, b \in \mathbb{R}$ වන පරිදි $A = \begin{pmatrix} 4 & b \\ 3 & a \end{pmatrix}$ යැයි ගනිමු. $4a = 3b$ වන විට, A හි ප්‍රතිලේඛන න්‍යායය A^{-1} නොපවතින බව පෙන්වන්න. $4a \neq 3b$ වන පරිදි, $A = A^{-1}$ වන බව දී ඇත්තම $a = -4$ බවත්, $b = -5$ බවත් බව පෙන්වන්න. $BC = O$ වන පරිදි ගණය 2×2 මුදු, හිශ්චුන්‍යය වූද B හා C න්‍යාය මුළු සොයන්න.

22 A/L අඩි [papers group]

- b. $A = \{z \in \mathbb{C} : |z| \leq 4\}$, $B = \left\{ z \in \mathbb{C} : \operatorname{Im}\left(\frac{z-1+\sqrt{3}i}{1-\sqrt{3}i}\right) \geq 0 \right\}$, $C = \{z \in \mathbb{C} : \operatorname{Re}(z) \geq 0\}$ වන පරිදි A, B හා C සංකීරණ කුලක අරථ දක්වා තිබේ. A, B හා C කුලක මධ්‍යින් දැක්වෙන z සංකීරණ සංඛ්‍යාවලට අදාළ පෙදෙස් එකම ආගන්ඩි තළයක අනුරේඛණය කරන්න. ලේඛිත, $A \cap B \cap C$ ට අදාළ පෙදෙස් අදුරු කර දක්වන්න.

- c. z යුතු හිශ්චුන්‍යය සංකීරණ සංඛ්‍යාවක් යැයි ගනිමු. $|z|^2 = z \bar{z}$ බව හා $|z_1 + z_2|^2 = |z_1|^2 + |z_2|^2 + 2 \operatorname{Re}(z_1 \bar{z}_2)$ බව පෙන්වන්න. ලේඛිත, $|z_1 - z_2|^2$ සඳහා ද එවැනිම ප්‍රකාශයක් ලබා ගන්න. $\left| \frac{z_1 - z_2}{z_1 + z_2} \right| = 1$ වන බව දී ඇත්තම, $\frac{z_1}{z_2}$ සංකීරණ සංඛ්‍යාව භුෂ්ඨක් ආර්ථික බව පෙන්වන්න.

- 14.a. a, b තාන්ත්‍රික නියන් වන පරිදි, $x \neq 0$ සඳහා $f(x) = \frac{a+bx^2}{2x^4}$ යැයි ගනිමු. $x \neq 0$ සඳහා $f(x)$ හි පළමු ව්‍යුත්පන්නය, $f'(x) = \frac{x^2 - 4}{x^5}$ වන පරිදි a හා b අගයන්න. ලේඛිත, $f(x)$ වැවිවත ප්‍රාන්තර හා $f(x)$ අවුවන ප්‍රාන්තර සොයන්න. $f(x)$ හි හැරුම ලක්ෂණවල බණ්ඩාක්ද සොයන්න. $x \neq 0$ සඳහා $f''(x) = \frac{-3x^2 + 20}{x^6}$ බව දී ඇත. $y = f(x)$ ප්‍රස්ථාරයේ තහිවැරුණා ලක්ෂණවල පාටික සොයන්න. ලේඛිත, $f(x)$ උඩු අවතල වන ප්‍රාන්තර හා යටි අවතල වන ප්‍රාන්තර සොයන්න. උපරියෙන්මුව හා හැරුම ලක්ෂණ දක්වමින් $y = f(x)$ හි දළ සටහනක් අදින්න.

b. වර්ගලය $\frac{\pi^3}{4}$ සේ මූලික පාදකයක් තුළ යාබදු රුපයේ

දැක්වෙන පරිදි සමද්වීපාද නිකෝණයක් අන්තර්ගත කර තිබේ.

$AB = AC = x$ බවත්, $BAC = 2\theta$ බවත්, BC පාදය නිර්ස්ව පිහිටාන

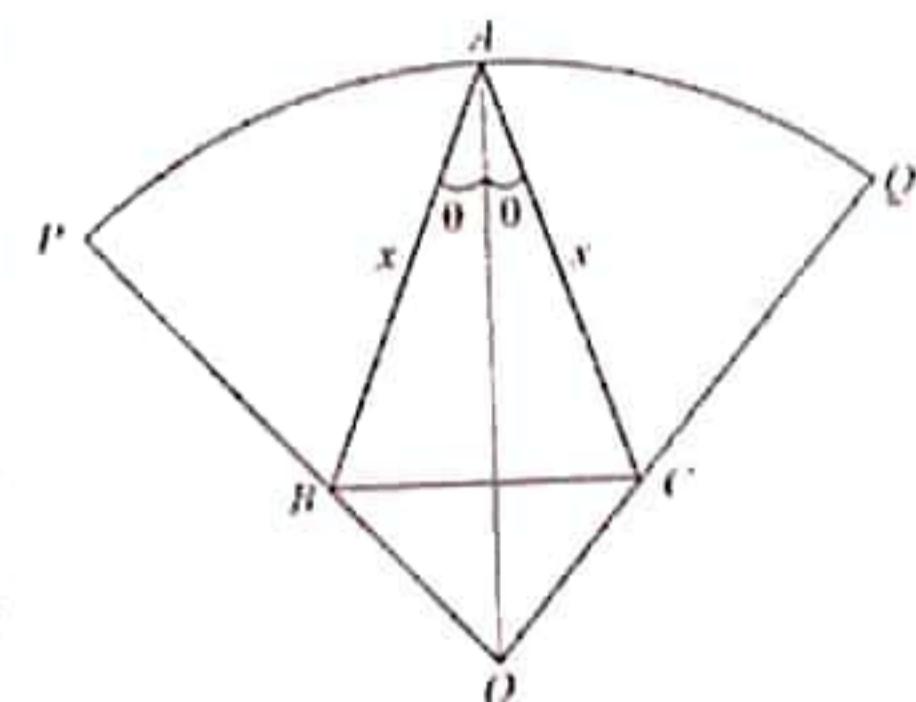
බවත් දී ඇත්තාම්, $x = \frac{\pi}{(\sin \theta + \cos \theta)}$ බව හා ABC සමද්වීපාද

නිකෝණයේ වර්ගලය A යන්න $A = \frac{\pi^2}{2} \cdot \frac{\sin 2\theta}{1 + \sin 2\theta}$ මගින් ලැබෙන

බව පෙන්වන්න. එහියින්, නිකෝණයේ වර්ගලය උපරිම වන θ අගය

සොයා එම උපරිම වර්ගලය වර්ග රේකක $\frac{\pi^2}{8}$ බව අපෝහනය

කරන්න.

15.a/ පියුම $x \in \mathbb{R}$ සඳහා

$$-8x^3 + 20x^2 - 18x + 7 = A(2x-1)(4x^2 - 4x + 3) + (Bx + C)(4x^2 - 4x + 3) + C(2x-1)^2 \text{ වන පරිදි}$$

$$A, B \text{ හා } C \text{ නිවිල සොයන්න. එහියින්, \frac{-8x^3 + 20x^2 - 18x + 7}{(2x-1)^2(4x^2 - 4x + 3)} \text{ ශින්න භාග වලින් ලියා දක්වා}$$

$$\int \frac{-8x^3 + 20x^2 - 18x + 7}{(2x-1)^2(4x^2 - 4x + 3)} dx \text{ සොයන්න.}$$

22 A/L අභි [papers group]

b. $\frac{d(\ln(x + \sqrt{x^2 - 1}))}{dx} = \frac{1}{\sqrt{x^2 - 1}}$; බව පෙන්වන්න. එහියින්, $\int \frac{1}{\sqrt{x^2 - 1}} dx$ සොයන්න.

දැන්, $x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$ සඳහා $I = \int \sqrt{\tan x} \cdot dx$ හා $J = \int \sqrt{\cot x} \cdot dx$ යැයි ගනිමු. $(\sin x - \cos x) = u$ ආද්‍යය හාවිතයෙන් හෝ අන්ත්‍රමයකින් හෝ $I + J = \sqrt{2} \sin^{-1}(\sin x - \cos x) + C$ බව පෙන්වන්න. මෙහි C යනු අමිතත නියතයකි. සුදුසු ආද්‍යයක් හාවිතයෙන්, $I - J$ සඳහා දී එවැනි ම ප්‍රකාශනයෙන් ලබා ගන්න. එහියින්, I හා J සොයන්න.

$a < b, (a, b) \in \mathbb{R}$ වන පරිදි වූ $\int_a^b f(x) \cdot dx = \int_a^b f(a+b-x) \cdot dx$ සුදුසු පිහිටුවන්න. එහියින්,

$\int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{3}} \sqrt{\tan x} \cdot dx = \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{3}} \sqrt{\cot x} \cdot dx$ බව අපෝහනය කර, $\int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{3}} \sqrt{\tan x} \cdot dx = \sqrt{2} \sin^{-1}\left(\frac{\sqrt{3}-1}{2}\right)$ බව පෙන්වන්න.

c. කොටස් වශයෙන් අනුකූලනය, හාවිතයෙන් හෝ $\int \sec^3 x \cdot dx = \frac{1}{2} \sec x \tan x + \frac{1}{2} \ln |\sec x + \tan x| + C$

බව පෙන්වන්න. මෙහි C යනු නියතයකි. එහියින්, $\int \sqrt{9x^2 - 12x + 13} \cdot dx$ සොයන්න.

16. $I_1 \equiv kx - y + 1 = 0; k \in \mathbb{Z}^+$ හා $I_2 \equiv x - 2y + 3 = 0$ යැයි ගනිමු.

$I_1 = 0$ හා $I_2 = 0$ සරල රේඛා, බණ්ඩා අක්ෂ පේදනය කරනු ලබන ලක්ෂණ හරහා මෙන් කරනු ලබන වෘත්තය $S = 0$ යැයි ගනිමු. S සොයා එම $S = 0$ වෘත්තයේ කේත්දුය හා අරය ලබාගන්න. තවද k හි අය ද සොයන්න.

ඉහත k හි අය සඳහා $I_1 = 0$ හා $I_2 = 0$ රේඛාවල ජේදන ලක්ෂණය A සොයන්න. A ලක්ෂණය අනුබද්ධයෙන් ඉහත වෘත්තයට වූ ස්පර්ශන ජ්‍යායෙහි සමිකරණය $5x + y = 0$ බව පෙන්වන්න.

$k \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $I_1 = 0$ හා $I_2 = 0$ සරල රේඛා යුගලෙහි කෝණ සමවිශේෂක වල සමිකරණ සොයා මහා කෝණී සමවිශේෂකයෙහි සමිකරණය අපෝහනය කරන්න.

ඉහත මහා කෝණ සමවිශේෂකය මත කේත්දුය පිහිටියා වූද, $I_1 = 0$ හා $I_2 = 0$ සරල රේඛා ස්පර්ශ කරන්නා වූද, අරය ඒකක $\sqrt{5}$ ක් වූද වෘත්ත දෙකක් පවතින බව පෙන්වන්න. ඒවායින් එකක් $S_1 \equiv x^2 + y^2 - 4x - 1 = 0$ බව පෙන්වා අනෙක් වෘත්තය $S_2 = 0$ නම්, S_2 සොයන්න.

දැන් $P \equiv (-1, 1)$ යැයි ගනිමු. P ලක්ෂණය $S_1 = 0$ වෘත්තයට බාහිරින් පිහිටා බව පෙන්වන්න. තවද P හි සිට $S_1 = 0$ වෘත්තයට ඇදි ස්පර්ශක වල සමිකරණ $2x + y + 1 = 0$ හා $x - 2y + 3 = 0$ බව පෙන්වන්න.

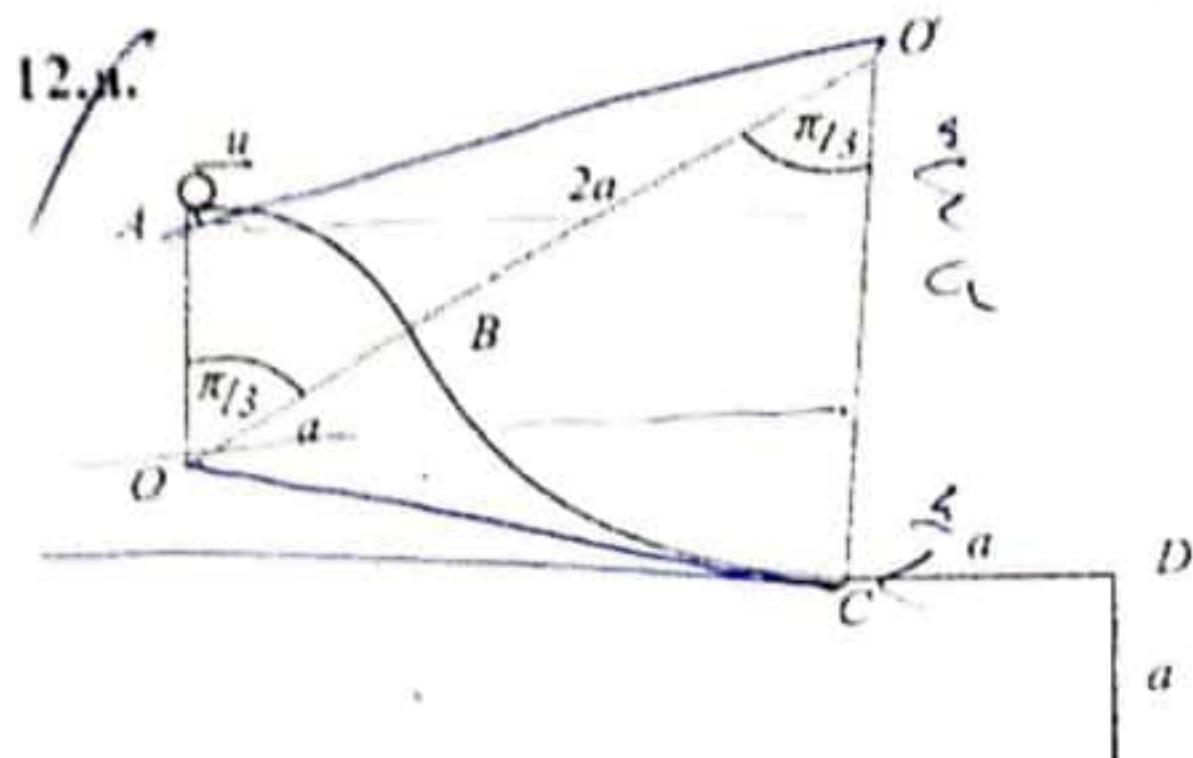
- 17.a. $\sin A \cdot \sin B \cdot \cos A$ හා $\cos B$ පද අසුරෙන් $\sin(A+B)$ ලියා දක්වන්න. ඒනායින්, $\sin(A-B)$ සඳහා ද එවැනිම ප්‍රකාශනයක් ලියා දක්වන්න. $\sin\left(\frac{\pi}{2} - A\right) \equiv \cos A$ බවත්,
 $\sin(A-B) \cdot \sin(A+B) \equiv \sin^2 A - \sin^2 B$ බවත්, අපෝහනය කරන්න. තවදුරටත්,
 $\cos 10^\circ \cdot \cos 30^\circ \cdot \cos 50^\circ \cdot \cos 70^\circ = \frac{3}{16}$ අපෝහනය කරන්න.

- b. $T(x) \equiv 2 + \sin x (\sqrt{3} \cos x - 2 \sin x)$ යැයි ගනිමු. $T(x)$ යන්න, $T(x) \equiv A + B \cos(2x - \alpha)$ වන පරිදි ප්‍රකාශ කරන්න. මෙහි A, B හා $\alpha; 0 < \alpha < \frac{\pi}{2}$ යනු නිර්ණය කළ යුතු තාන්ත්‍රික නියත වෙයි.

T ග්‍රිතයේ පරාසය සොයා, $\left[\frac{\pi}{6}, 2\pi\right]$ වසම තුළ $y = T(x)$ ප්‍රස්ථාරය අදින්න. තවදුරටත් ඉහත වසම තුළ $T(x) = 2$ සමිකරණය විසඳුන්න.

ABC ත්‍රිකෝණයක් සඳහා ප්‍රස්ථාරය අංකනයෙන්, $\sin$ නිතිය ප්‍රකාශ කර $\cos$ නිතිය අපෝහනය කරන්න. එහින්, හෝ අනුතුමයකින් හෝ $\frac{(a+b-c)(a+c-b)}{(a+b+c)(b+c-a)} \equiv \tan^2\left(\frac{A}{2}\right)$ බව පෙන්වන්න.

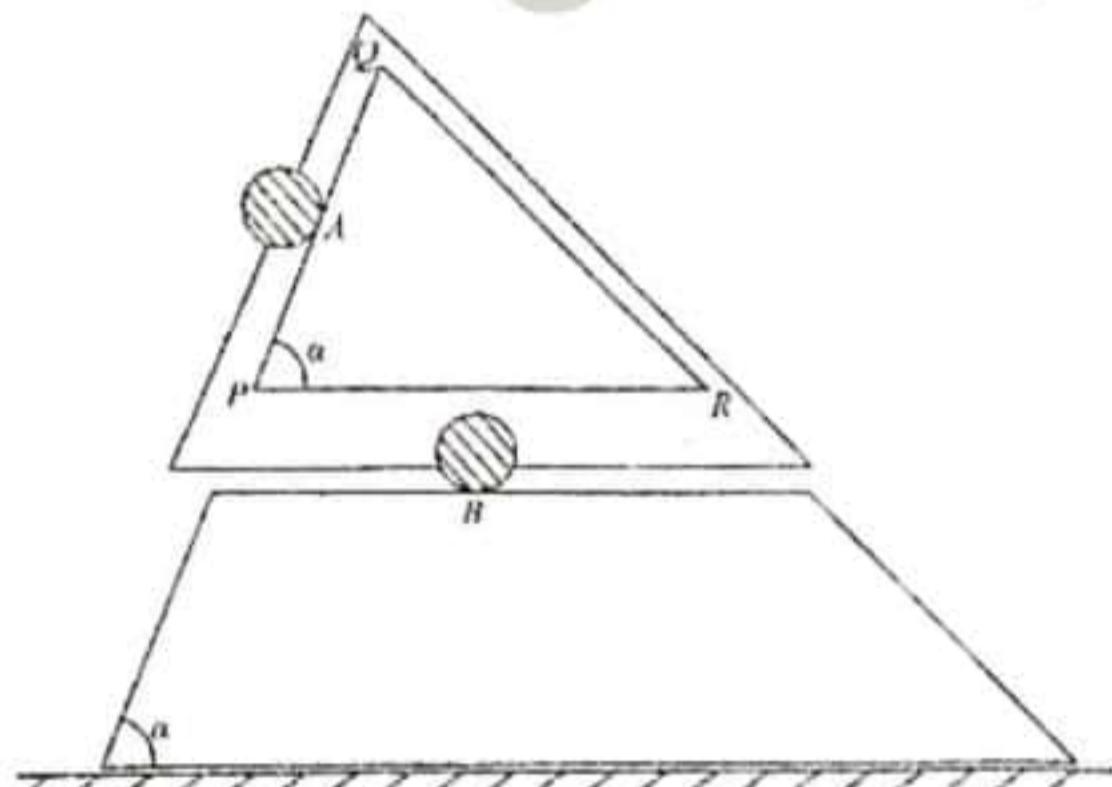

රුපයේ දැක්වෙන්නේ ජල ක්‍රිඩා උද්‍යානයක් සඳහා නිරමාණය කිරීමට නියමිත ජල රුට්‍යායක (water slide) ආකෘතියකි. AB, O කේත්දුයෙහි $\frac{\pi}{3}$ කෝෂයක් ආපාතනය කරන අතර BC, O' කේත්දුයෙහි $\frac{\pi}{3}$ කෝෂයක් ආපාතනය කරයි. $OB = a$ හා $O'B = 2a$ ලේ. CD යනු a දිගැති කිරස් කොටසක් වන අතර D නාත තවාකයට a සිරස් උයකින් පිහිටුවයි. A හි තබන ලද ස්කන්ධිය $\frac{m}{2}$ වූ ඇතුළුව u තිරස් ප්‍රවේශයක් ලබා දුන්වීම අංශුව පථය දැඟේ ගමන් කරන්නේ යැයි අපේක්ෂිතයි.

- අංශුව OA යමග $\theta \left(0 < \theta < \frac{\pi}{3} \right)$ කෝෂයක් සාදන විට අංශුවේ ප්‍රවේශය, $v^2 = u^2 - 2ag(\cos\theta - 1)$ මගින් ලබාදෙන බව පෙන්වා එම අවස්ථාවේදී අංශුව මත පථය මගින් ඇති කරන ප්‍රතික්‍රියාව සොයන්න. ඒකයින්, අංශුව වෘත්ත වලිනය ආරම්භ කිරීම සඳහා $u^2 < ag$ විය යුතු බව පෙන්වන්න.
- C හි දී අංශුවේ ප්‍රවේශය සොයා, D හිදී එය තිශ්වල වීම සඳහා CD කොටසේදී තලය මගින් ඇති කළ යුතු එකාකාර ප්‍රතිරෝධී බලය $\frac{m}{2a}(u^2 + 3ag)$ බව පෙන්වන්න.
- ආරම්භක ප්‍රවේශය $u = \sqrt{ag}$ දී CD හි ප්‍රතිරෝධී බලය පෙර බලයෙන් හරි අඩික් ද වුනි නම්. අංශුව D සිට තිරස් $2a$ දුරක්දී තවාකයට පතින වන බව පෙන්වන්න.

22 A/L අර්ථ [papers group]

b) පුමට තිරස් මෙයක් මත වන ස්කන්ධිය $6m$ වූ යුමට තුෂ්කුයුයක එක් මුහුණනක් තිරසට α කෝෂයක් ආනන ලේ. යා බඳු රුපයේ පරිදි තුෂ්කුයුයේ ප්‍රතිවිරැද්‍ය මුහුණන් හරහා තිරස් යුමට උමගක් හාරා ඇත්තේ කේත්දුක හරස්කඩ පිහිටි සිරස් තලයේ උමග පිහිටන පරිදිය. ස්කන්ධිය $3m$ වන A අංශුවක් α ආනන වූ මුහුණන මත ද එව සරවසම තවත් B අංශුවක් යුමට උමග තුෂ්කු ද තබා රුපයේ පරිදි APB හා $AQRB$ යුතු තන්තු දෙකකින් නොමුරුල්ව ගැට ගො තිබේ.

A අංශුවට QP දිගාවට ද, B අංශුවට PR දිගාවට ද, පද්ධතියට තිරස් දිගාවට ද වලින සම්කරණ ලියා දක්වන්න. ඒකයින්, තුෂ්කුයුයට සාපේක්ෂව අංශුවල ත්වරණ $\frac{8g \sin \alpha}{(3 + \cos \alpha)(5 - \cos \alpha)}$ බව පෙන්වන්න.

තවද APB තන්තුව කැඳි ගියහොත් $AQRB$ තන්තුවේ ආනතිය $\frac{mg(7 + \cos \alpha)\sin \alpha}{(3 + \cos \alpha)(5 - \cos \alpha)}$ බව පෙන්වන්න.

13. දිග 3/ ට වත්‍ය වැඩි සරුපෙන බලය $\frac{mg}{4}$ වන රේ ආනත තලයක් තිරසට 30° න් ආත්තියකින් ප්‍රක්ෂව අවලට සවිකර තිබේ. ආනත තලයේ වැඩිනම බැහුම් රේබාව මත ඉහළම පිහිටි ලක්ෂණය O වන අතර ස්හාවික දිග / ද ප්‍රත්‍යාස්ථාව මාපාංශය mg ද වූ තන්තුවක එක් කෙළවරක් O හි ගැටුපා අනික් කෙළවරට ස්ථාන්ධය III වන P අංශුවක් ඇදා තිබේ. ආරම්භයේදී P අංශුව O හි නෑව $\sqrt{\frac{5gl}{2}}$ ප්‍රවේශයෙන් පහළට තලය දිගේ ප්‍රක්ෂේප කරයි.

- i. O සිට තලය දිගේ / දුරක් පහළින් පිහිටි A ලක්ෂණයට අංශුව පළමු වරට ලාභා වන එව එහි එවිය සොයන්න.
- ii. කාලය t වන එව තන්තුවේ මුළු දිග x යැයි ගනිමු. මෙහි $t \geq t_0$ වන අතර $x \geq l$ වේ. මෙම අවස්ථාවේදී අංශුවේ වලිනය $\ddot{x} = -\frac{g}{l} \left(x - \frac{5l}{4} \right)$ බව පෙන්වන්න.
- iii. ඉහත වලින සම්කරණයේ විසඳුම $x = \frac{5l}{4} + \alpha \cdot \cos(w(t-t_0)) + \beta \cdot \sin(w(t-t_0))$ බව උපකල්පනය කරමින් මෙම සරල අනුවර්තිය වලිනයට අනත්‍ය වන α, β හා w නියන් සොයන්න.
- iv. ඉහත සම්කරණය, සාවිතයෙන් රේ ආනත තලය මත P අංශුව ලාභා වන පහළම ලක්ෂණයට O ඉහත සම්කරණය භාවිතයෙන් රේ ආනත තලය මත P අංශුව පළමු ගන්නා කාලය සිට. ඇති දුර සොයා එම පිහිටුමට ලාභා විමට ගන්නා කාලය $\sqrt{\frac{l}{g}} \left(\pi - \tan^{-1}(4\sqrt{3}) + 4\sqrt{3} - 2\sqrt{10} \right)$ බව පෙන්වන්න.
- v. අංශුව නැවත ඉහළට සිදුකරන වලිනය ද සරල අනුවර්තිය බව පෙන්වා එහි නාඩිය සහ විස්තාරය සොයන්න.
- vi. පහළම ලක්ෂණයේ සිට නැවත A වෙන පැමිණීමට ගතවන කාලය $\sqrt{\frac{l}{g}} \cdot \left(\pi - \cos^{-1}\left(\frac{3}{5}\right) \right)$ බව පෙන්වන්න.

22 A/L අඩි [papers group]

- 14.a. O මුළය අනුබද්ධයෙන් A හා B ලක්ෂණය දෙකක පිහිටුම දෙදිකි පිළිවෙළින් a හා b වේ. මෙහි O, A හා B ඒක රේඛීය නොවේ. C යනු $\overrightarrow{OC} = \frac{1}{3} \overrightarrow{OB}$ ද D යනු $\overrightarrow{OD} = \frac{1}{2} \overrightarrow{AB}$ ද වන පරිදි පිහිටු ලක්ෂණය යැයි ගනිමු.

$$\overrightarrow{AC} = -\frac{1}{3}(3a - b) \text{ බවත්, } \overrightarrow{AD} = -\frac{1}{2}(3a - b) \text{ බවත්, පෙන්වන්න.}$$

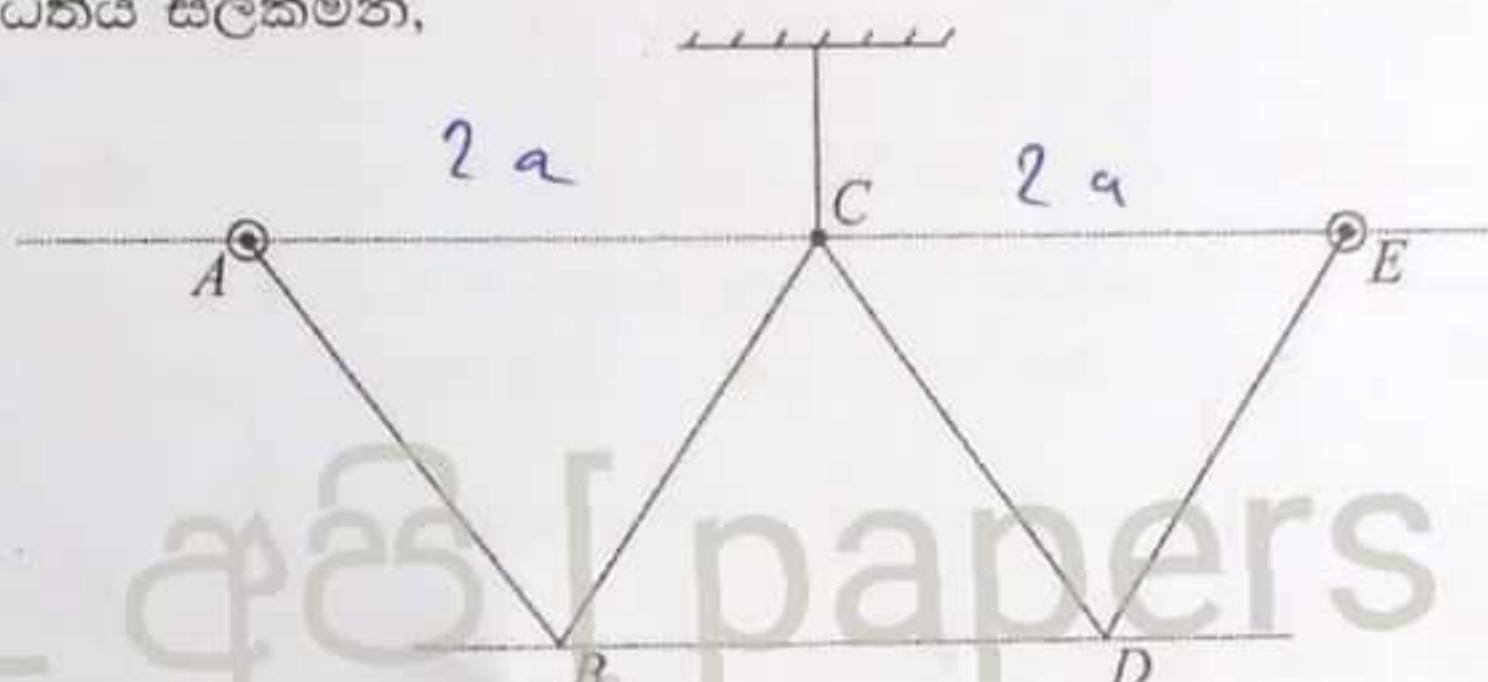
P හා Q යනු පිළිවෙළින් AB හා OD මත $\overrightarrow{AP} = (1-k) \overrightarrow{AB}$ හා $\overrightarrow{OQ} = k \overrightarrow{OD}$ වන පරිදි පිහිටු ලක්ෂණය යැයි ගනිමු. මෙහි $0 < k < 1$ වේ. $\overrightarrow{PC} = \frac{1}{3}((3k-2)b - 3ka)$ බව පෙන්වන්න. තවදුරටත් $PC : CQ = 2 : 1$ බව අපෝහනය කරන්න.

- b. $ABCD$ යනු පැත්තක දිග $2a$ හා $BD = 2a$ වූ රෝමිබසයක් යැයි ගනිමු. රෝමිබසයේ විකර්ණ O ලක්ෂා හිදී හමුවේ. විශාලත්ව $\alpha P, \beta P, 4P, 8P$ හා $6P$ වූ බල පිළිවෙළින් AB, BC, DC, DA හා BD දිගේ අක්ෂර අනුපිළිවෙළින් දැක්වෙන දිභාවලට ක්‍රියා කරයි. $\overrightarrow{OC}$ හා $\overrightarrow{OD}$ දිභාවලට බල පද්ධතියේ විශේෂ පිළිවෙළින් $2\sqrt{3}P$ හා αP බව දී ඇත්තම් α හා β සොයන්න. සම්පූහක්තයේ ක්‍රියා රේඛාව BC ට සමාන්තර වන බව පෙන්වන්න.

සම්පූහක්තයේ ක්‍රියා රේඛාවට E ලක්ෂායේ දී දික් කරන ලද AB හමුවෙනම්, $BE = \alpha a$ බව පෙන්වන්න. දැන් බල පද්ධතියේ සම්පූහක්තය AD සයසේ වන පරිදි පද්ධතියට G පූර්ණයක් එකතු කරනු ලැබේ. G හි විශාලත්වය හා අනු සොයන්න.

- 15.a. AB, BC, CD හා DE යනු දිග $2a$ බැඳීන් වූද බර පිළිවෙළින් $w, 3w, 2w$ හා $2w$ වූද ඒකාකාර දැඩු හතරකි. ඒවා B, C හා D හිදී සුම්වල සන්ධිකර A හා E එකම තිරස් මට්ටමේ පිහිටි අවල ලක්ෂා දෙකකට අසවි කර ඇත්තේ $AC = CE = 2a$ වන පරිදිය. තවද A, C, E ඒක රේඛා වන පරිදි C සන්ධිය රුපයේ පරිදි තන්තුවකින් එල්ලා රාමුවේ හැඩය පවත්වා ගති.

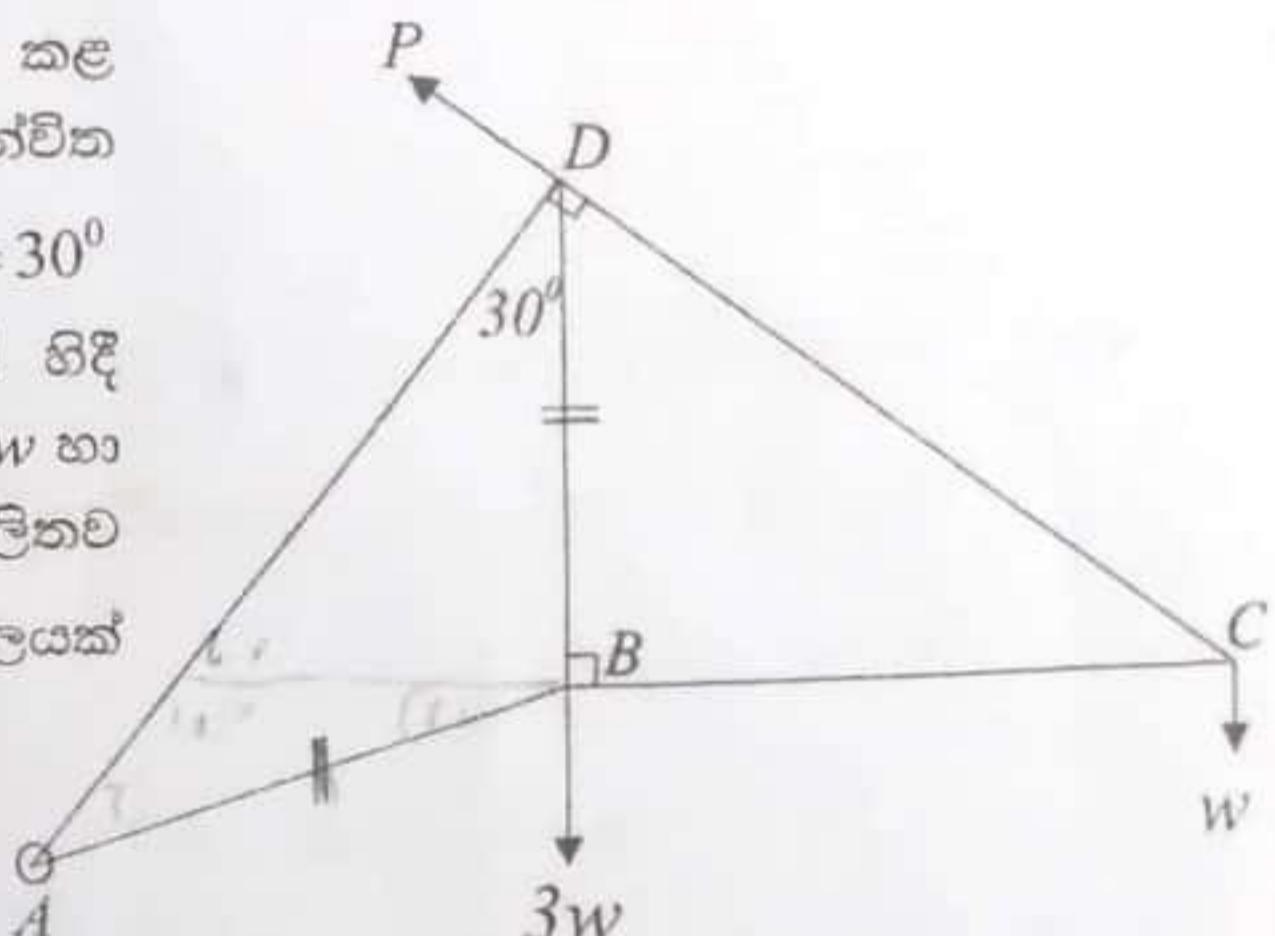
මෙම සමතුලිත පද්ධතිය සලකමින්,

- i. B හා D සන්ධිවල ප්‍රතික්‍රියා සොයන්න.
ii. A හා E අසවිවල සිරස් හා තිරස් ප්‍රතික්‍රියා සංරචක සොයන්න.

- b. යාබද රුපයෙන්, අන්තවලදී සුම්වල ලෙස සන්ධි කළ AB, BC, CD, AD හා BD සැශැල්ල දැඩු පහකින් සමන්විත රාමු සැකිල්ලක් නිරුපණය වේ. මෙහි $AB = BD, \hat{ADB} = 30^\circ$ බවත්, BC සිරස් බවත් දී ඇත. මෙම රාමු සැකිල්ල A හිදී සුම්වල අසවි කර ඇති අතර B හා C හි දී පිළිවෙළින් $3w$ හා w හාර දැරයි. රාමු සැකිල්ල එකම සිරස් තලයක සමතුලිතව පවත්වා ගනු ලබන්නේ D හිදී $\overrightarrow{CD}$ දිභාවට වන P බලයක් මෙහි.

- i. P හි විශාලත්වය සොයන්න.
ii. බෝ අංකනය හාවිතයෙන්, B, C හා D සන්ධි සඳහා ප්‍රත්‍යාලු සටහන් එකම රුපයක අදින්න. ඒහියින්, සියලුම දැඩුවල ප්‍රත්‍යාලු, ආතනි හා තෙරපුම් ලෙස වෙන්ව දැක්වමින් ඒවායේ විශාලත්ව සොයන්න.
iii. A සන්ධියේ ප්‍රතික්‍රියාවද සොයන්න.

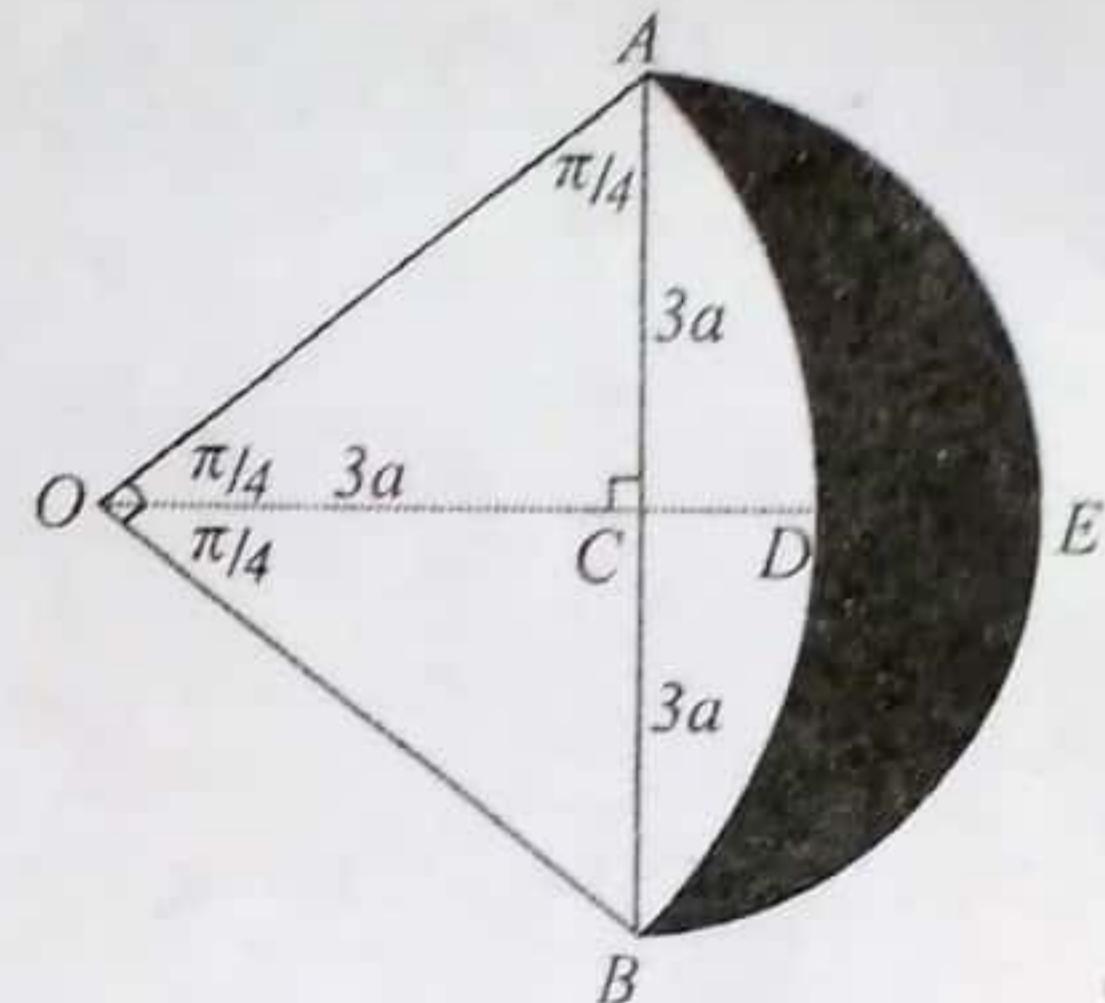

16.a.

වෘත්ත කේන්ද්‍රය O වන අරය a වූද, කේන්ද්‍රකෝණය 2α වූද කේන්ද්‍රික බන්ඩ ආස්ථරයක ස්කන්ධ කේන්ද්‍රය, O සිට $\frac{2a \cdot \sin \alpha}{3} \pi$ දුරකින් පිහිටන බව සාධනය කරන්න.

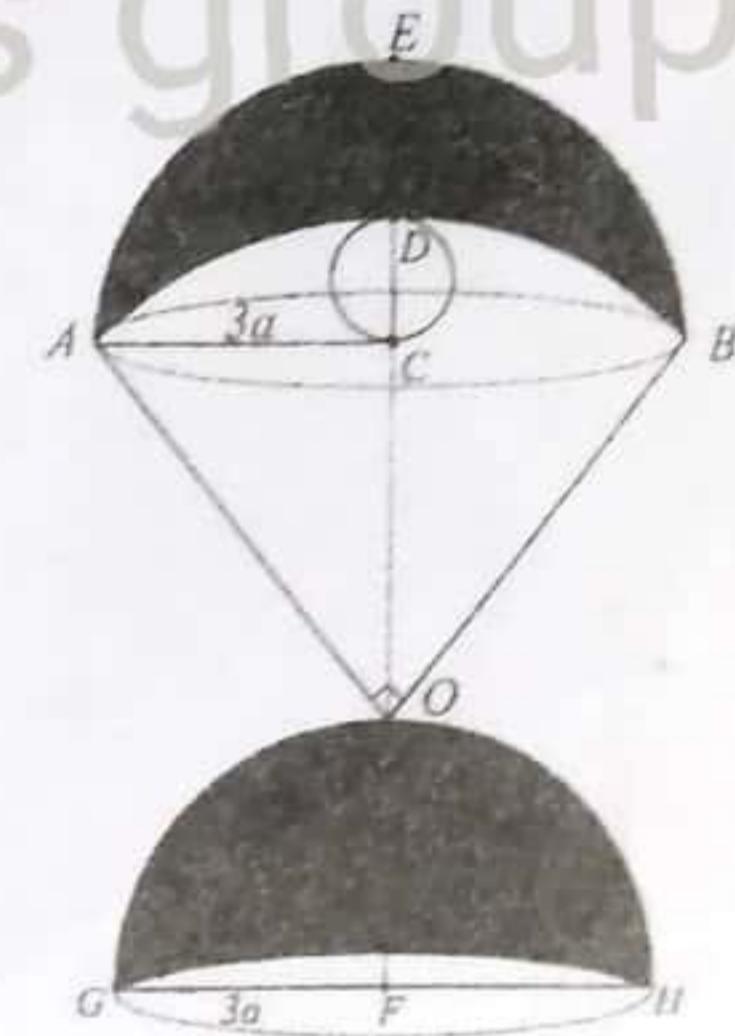
යාබද රුපයේ දැක්වෙන පරිදි තුනී ලෝහමය ලසදක් නිරමාණය කර ඇත්තේ $ABEA$ අර්ථ වෘත්තකාර කොටසින් $OADBO$ වෘත්ත පාදක කොටස ඉවත් කිරීමෙනි. මෙම අර්ථ වෘත්තයේ අරය $3a$ බව දී ඇත්තම්, ලසදෙහි ස්කන්ධ

කේන්ද්‍රය O සිට $\frac{3\pi a}{2}$ දුරකින් පිහිටන බව පෙන්වන්න.

b.

එක්තරා ආයතනයකට පහත රුපයේ දැක්වෙන පරිදි කුසලානයක් නිරමාණය කරගත යුතුව නිබේ. මෙහි $FO = OC = CE = 3a$ වේ. $AB = GH = 6a$ වේ. මෙම කුසලානය නිරමාණය කිරීමේදී ඒ ඒ වස්තු සඳහා එකිනෙකට වෙනස් පදාර්ථ යොදා ඇති අතර එවිට අර්ථ ගෝලය, ගෝතුව, වෘත්ත ආස්ථරය හා ලසදෙහි ස්කන්ධ අතර අනුපාතය $6:6:2:1$ වන පරිදි වේ. කුසලානයේ ගුරුත්ව කේන්ද්‍රය FE සම්මිත රේඛාව මත F සිට $\frac{(38+2\sqrt{2}+\pi)a}{10}$ දුරකින් පිහිටන බව පෙන්වන්න.

දැන් ඉහත කුසලානය අර්ථ ගෝල ආධාරක මුහුණත ස්පර්ශන පරිදි රේ ආනත තලයක තබා ඇතැයි සිතමු. පෙරලීමට ආසන්නතම මොහොතාක දී ඉහත කුසලානය සමතුලිතව ඇත්තේ ලිස්සිමද වළක්වීමිනි.

මේ සඳහා ආනත තලයේ ආනතිය $\tan^{-1}\left(\frac{30}{38+2\sqrt{2}+\pi}\right)$ බව පෙන්වන්න.

17.a.

නොනැවුරු සනකාකාර A දාදු කැටයක් එහි වෙන් වෙන් මුහුණත් හය මත $2, 3, 4, 5, 5, 6$ පෙන්වයි. A දාදු කැටය දෙවරක් උඩ දමනු ලැබේ. ලැබුණු සංඛ්‍යා දෙකෙහි ලේක්‍රය 8 විෂේ සම්භාවිතාව යොයන්න. මුහුණත් මත වූ සංඛ්‍යා හැරුණු විට, අන් සැම අයුරකින්ම A ව සර්වසම තවත් B දාදු කැටයක් එහි වෙන් වෙන් මුහුණත් හය මත $2, 2, 4, 4, 5, 6$ පෙන්වයි. B දාදු කැටය දෙවරක් උඩ දමනු ලැබේ. ලැබුණු සංඛ්‍යා දෙකෙහි ලේක්‍රය 8 විෂේ සම්භාවිතාව සොයන්න.

දැන් A හා B දාදු කැට දෙක පෙවිච්‍රක දමනු ලැබේ. එක් දාදු කැටයක් සහමිහාවී ලෙස පෙවිච්‍රන් ඉවත්ව ගෙන දෙවරක් උඩ දමනු ලැබේ. ලැබුණු සංඛ්‍යා දෙකෙහි ලේක්‍රය 8 බව දී ඇති විට, පෙවිච්‍රන් ඉවත්ව ගන් දාදු කැටය, A දාදු කැටය විෂේ සම්භාවිතාව සොයන්න.

b.

පහත දැක්වෙන සමුහිත ව්‍යාප්තියේ මධ්‍යන්ය 50 වන පරිදි f_1 හා f_2 සංඛ්‍යා ගණනය කරන්න.

පන්ති ප්‍රාන්තර	0-20	20-40	40-60	60-80	80-100	මුළු ගණන
සංඛ්‍යා ගණනය	17	f_1	32	f_2	19	120

තවද ව්‍යාප්තියේ මාතය, මධ්‍යස්ථානය හා සම්මත අපගමනය ගණනය කරන්න. තවද කුටිකතා සංඛ්‍යා ගණනය 0.13 බව පෙන්වන්න.

LOL.lk
Learn Ordinary Level

විභාග ඉලක්ක පහතුවෙන් ජයග්‍රහණ පත්‍රිය විභාග ප්‍රශ්න පත්‍ර

- Past Papers   • Model Papers   • Resource Books
- for G.C.E O/L and A/L Exams

විභාග ඉලක්ක ජයග්‍රහණ
Knowledge Bank

Master Guide

HOME
DELIVERY

WWW.LOL.LK

Whatsapp contact
+94 71 777 4440

Website
www.lol.lk

Order via
WhatsApp

071 777 4440